

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/156/2016
Identifikačné číslo spisu: 6913218555
Dátum vydania rozhodnutia: 24.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6913218555.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 17, zastúpenej Mgr. Miroslavom Vilímom, advokátom so sídlom v Bratislave, Michalská 9, proti žalovanej N. bývajúcej v X. XXXX, o zaplatenie 161,70 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 14 C 49/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. júna 2015, sp. zn. 16 Co 848/2014, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. apríla 2014, č. k. 14 C 49/2014-36, zamietol návrh žalobkyne, ktorým sa domáhala uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť jej sumu 161,70 € s príslušenstvom titulom dlžného poistného z uzavretia poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X s účinnosťou od 1. novembra 2010 do 31. októbra 2040. Žalovanej nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 11. júna 2015, sp. zn. 16 Co 848/2014 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil s právnymi závermi okresného súdu, ktorý pri svojom rozhodovaní vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. a vec aj správne právne posúdil. V ďalšom odvolací súd len poukázal na dôvody rozsudku okresného súdu, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, v ktorom namietala vady uvedené v § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), že sa jej postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, ako aj dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolatelka má za to, že tak rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a vzájomnú rozpornosť argumentov použitých súdom pri posudzovaní skutkového a právneho stavu. Má za to, že súdne

rozhodnutia trpia nedostatkom riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a týmto súdy odňali dovolateľke možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Súdy sa nevysporiadali so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup nebol v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na prijaté závery. Dodala, že v odôvodnení rozhodnutia musí byť logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetlené, k akým skutkovým zisteniam súd dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Na základe uvedeného navrhla rozsudky oboch súdov zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (dovolanie podané dňa 18. augusta 2015). Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. V zmysle ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p.

8. V danom prípade je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok. Dovolanie však nesmeruje proti rozsudku, ktorý by mal znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 1 až 3 O.s.p.).

9. Dovolanie proti rozsudku nie je prípustné ani podľa § 238 ods. 5 prvá veta O.s.p., podľa ktorého „dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy“. Nakoľko výška predmetného peňažného plnenia v danej veci predstavuje sumu 161,70 Eur, dovolanie nie je proti tomuto rozsudku prípustné.

10. Dovolanie žalobkyne by bolo prípustné iba vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

11. Dovolací súd však poukazuje aj na to, že žalobkyňa v dovolaní v súvislosti s ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) namietala vady, ktoré spočívajú najmä v tom, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a vzájomnú rozpornosť argumentov použitých súdom pri posudzovaní skutkového a právneho stavu, súdne rozhodnutia trpia nedostatkom riadneho odôvodnenia, nevysporiadali sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup nebol v odôvodnení dostatočne vysvetlený.

12. Pokiaľ žalobkyňa namietala nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba prisvedčiť jej základnej argumentácii, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je

jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. O porušenie tohto práva žalobkyne ale v preskúmvanej veci nejde.

13. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/2004 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

14. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Z ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, (napríklad rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I), podľa ktorej rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument zo strany účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higgins a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I), tiež Van de Hurk v. Holandsko, sťažnosť č. 16034/90, rozsudok z 19. apríla 1994, Ruiz Torija c. Španielsko, sťažnosť č. 18390/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko, sťažnosť č. 18064/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B.

15. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa do 30. júna 2016 ustálila v názore, že odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (viď napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

16. Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné či už s čl.

6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd alebo s čl. 46 ods. 1 ústavy, alebo v rozpore s ustanovením (odôvodňovanie rozhodnutí) § 157 ods. 2 O.s.p. a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, či nedostatočne odôvodnené. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne.

17. Žalobkyňa tiež namietala, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj keby tvrdenia dovolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené, dovolateľkou vytýkaná vada by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p.

18. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobkyne proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia žalobkyňou namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ani ďalšie procesné vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne, ako dovolanie smerujúce proti rozsudku, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.